

Jasser Arafat bizkarzainez inguratuta gelara sartzea eta zain ginen berrehunen bat pertsonak zutik jarri eta txaloka hastea bat izan zen. Txalo egiteari utzi eta jendea atzera eseri arte ez genuen, hala ere, palestinarren lider nagusi eta bakarra ikusterik izan. Alturaz txikia baita Abu Amar —hemen hala esaten diote—.

Imanol Murua Uria / Nabulus

Abu Amar 'Mikronesia Handiaren' aurka

Bina mahaikide eseri zitzaizkion ezker-eskuin, eta atzean, militar jantzian zutik, bost ofizial. Beste zortzi ofizial, poliziburu edo segurtasun arduradun itxurako alboko mahai batean eseri ziren. Arafatek inguruan zerbait ibiltzen badu, horiek segurtasun agenteak dira.

Nabulusko udaletxeko aretora sartzeko hiru aldiz miatu ziguten boltsa: hiru aldiz piztarazi zidaten magnetofoia eta argazki bat ere atera behar izan nion hormari kamera benetakoa zela frogatzeko. Palestinako Kontseilu Legegileko (Parlamentua) egoitza nagusira inori ezer erakutsi gabe —ezta kazetari agiria ere— sar zaitezkeela kontuan hartuta, nabarmentzekoak dira Arafatengana heltzeko gainditu behar diren hesiak. Ondo zaindua dute Abu Amar.

Kolore guztietako poliziak

Nabulus hiria, Zisjordaniako bigarren hiria (Hebron ondoan) 85.000 bizilagun ingururekin, Palestinako Agintaritzaren menpeko segurtasun indar koloretsuek hartua zegoen larunbat eguerdian, lehendakariaren etorrera zela eta. Urdin koloreko kamuflaje-uniformedun poliziak ziren ugariak: hamar metratik hamar metrora bat ageri zen udaletxe inguruko kale nagusietan, uniforme urdin soileko poliziek trafikoa zaintzen zuten bitartean. Uniforme berde eta txapel granatadunak ere ikusten ziren bazterretan, eta kamuflajeko jantzi marroi eta berdedunak ere bai tarteka. Udaletxera zenbat eta gehiago hurbildu, orduan eta beltz gehiago. Arafaten segurtasun zerbitzu berezia osatzen dute: 17 Indarra. Ez da erraza seguru jakiten Palestinako Agintaritzak zenbat polizia mota dituen: bederatzi dio batek, hamahiru besteak, hamalau direla dio beste hark... Hori bai, den-denek bizkarrean edo esku artean kalaxnikova edo tankerako arma bat daramate, baita trafikoa zaintzen dutenak ere.

Baina Nabulusko udaletxeko bilera aretoan arma baino telebista kamera gehiago ikusten ziren. Iragarritakoaren arabera, akademiko eta kazetariak bileran irekia zuen Jasser Arafatek, egungo egoera politikoari buruz hitz egiteko. Espero bezala, gela lepo beteta zegoen PANeko (Palestinatar Aginte Nazionala) lehendakaria gure aurrean eseri zenean.

Aurkezlearen hitzen ondoren zutik egin zuen sarrera hitzaldi laburra Arafatek, atzeko horman zintzilikatutako bi metroko bere erretratu handia erdi-tapatuz. Mahaitik hizketan ari zitzaigun

Jasser Arafat, Palestinako Aginte Nazionalako lehendakaria, errezatzen, orain egun batzuk Ramalan.

JAMAL ARURI / AP

bitartean, Arafatek berak irribarre egiten zigun ezkerreko hormako beste hiru posterretako argazkietatik ere. Ez da harritzekoa. Abu Amarren irudiak nonahi eta noiznahi ikusten dira Palestina autonomoko bulegoetan nahiz kaleetan.

Nekea eta adina nabari zitzaizkion mugimenduetan, baina sendoa zuen ahotsa. Ez zirudien, dena den, Nabulusera gauza berriak esatera etorri zenik. «Israelek ezarritako zigor ekonomikoak gerra aldarrikapena dira, eta duten helburu bakarra Palestinako herriari muzin egitea da, gosera zigortzea eta belaunikaraztea», adierazi zien Arafatek txalo oso sarri egiten zioten entzuleei. «Baina mugak ixteak ez dio Palestinako herriari burua makurraraziko. Palestinako herria ez da belaunikatuko, Jainkoaren aurrean ez bada».

Israeldarrei abisu serioa bidali zien aurrerago, palestinarrek, egoerak horretara behartuz gero, Osloko akordioetan hitzartutakoa bertan behera uzteko prest daudela ohartaraziz. «Dena hankaz gora bota eta berriro zerotik hasteko gertu gaude». Krisi politikoari aurre nola egin aztertzeke, bihar asteazkena Lurralde Autonomoetako indar politiko guztietako ordezkariak bileran berezia egingo duela iragarri zuen Arafatek.

«Amerika, Mikronesia eta Mikronesia Handia»

Entzuleak hizlari eta hizlaria entzule bilakatu ziren bileraren une

askotan, agintariarentzat osasungarria dirudien ariketan. Kritika baino losintxa gehiago entzun zuen, hala ere, Abu Amarrak, seguruena Fata alderdiko «akademikoak» gehiago ziren entzuleengandik. Sei-zortzi beso altxatzen ziren hitz eske Arafat isiltzen zenero, eta moderatzailearen gidaritzagatik baino gehiago eskuz esku zihoan mikrofonoa bereganatzeko zenbait erakutsi zuten trebeziagatik, kazetari ez zireneengandik heldu zitzaizkion galdera-komentario gehienak Abu Amarrari. 45-50 urtetik gorakoak gehienak.

Ezagun zuen Gobernu Palestinarreko burua bere giroan zegoela. Maiz moztu zituen galdegileen hitzaldi luzeak txisteak eginez; publikoak barre, noski, liderraren ateraldi guztiei. Nazio Batuetan asentamendu juduak gaitzestearen aurka bozkatu zuten hiru estatuak zein izan ziren gogorarazi zuenean bezala: «Amerika, Mikronesia eta Mikronesia Handia». Mikronesia Handia, jakina, Israel bera da.

Zenbait galdera erantzunik gabe ere utzi zituen. «Netanyahu bigarren gobernuburu aukeratuko duten kezkarik ba al duzu?», galdegin zion ABC News-eko kazetariak. «Ez naiz besteen barne arazoetan sartzen», Arafatek. Eta kazetari berak: «Benetako bakea lortzeko zer litzateke hobe, Netanyahu bere kargua uztea edo Clintonek uztea berea?». Irribarre besterik ez erantzuntzat. Hurrengo galdera.

Netanyahu izan zen, hain zu-

zen, gizon aipatuena Nabulusko ekitaldian. Israelgo lehen ministroak indar islamdarren aurka borroka nola egin ez diola erakutsiko esan zuen Arafatek: «Errefusatu egiten ditugu baldintza eta agindu guztiak». Gogor ekin zion Mahane Yehudako atentatuaren ondoren Netanyahuaren Gobernuak hartutako zigor neurrien aurka: «Israelek hartu dituen zenbait neurrik ez dute zerikusirik segurtasunarekin, herri batek bere segurtasuna bermatzeko baino haratago doaz neurri horiek». Israelek palestinarrengandik jasotako zergetako dirua emateari Netanyahu uko egin diola ere gogorarazi zuen PANeko lehendakariak: «Neurri horiek palestinarren diruaz jabetzeko trikimailua besterik ez dira». Azken bi asteotan ia egunero egin izan duen bezala, mugen itxiera indargabetzeko eskatu zion berriro Arafatek Netanyahu.

Ehundaka nabulustar Abu Amarren zain

Ordu eta erdiko elkarrizketaren ondoren, nahikoa hitz egin genuela erabaki baitzuen aurkezleak, etorritako modu berean aldegin zuen gelatik Arafatek: txalo artean eta zutitutako jendetzaren artean ikusten ez genuela.

Horixe egin nahi zuen Nabulusko udaletxe atarian bildutako jendetzak: Abu Amar ikusi. Udaletxeko eskaileretako ertzak ere bilera aretora sartu ezin zuten udaletxeko langileek hartuak zizuten, aurreneko errenkakoek segurtasun hesia egiten zutela,

lehendakaria bertatik pasatzen ikusteko. Kanpoan, kamuflajeko eta ez-kamuflajeko uniforme urdin, berde, marroi eta beltzeko poliziek ate nagusitik hamar hamabost metrora eusten zieten han bildutako ehundaka herritarrei.

Protestarako girok ez zegoen. Sarri entzuten dira palestinarren artean Arafaten aurkako kritikak: ustelkeria dela, agintekeria dela... Baina Nabulusko udaletxe aurrera hurbildu zirenek liderrari txalo egin baino ez zuten nahi. Atean mugimendua nabari zenez, hasi ziren txaloak eta oihiak, Abu Amarrari dei eginez. Azkenean, jendez inguratuta irten zenean, kanpoko eskaileretan geldialdia egin, eskuarekin denei agur egin, eta zain zuen kotxerantz abiatu zen.

Arafat kotxe barrura sartu ahala, dozenaka polizia korrika ikusi genituen, lehendakariaren kotxearen atzetik joango ziren ibilgailuetan lekua hartzera. Arafaten kotxeak 17 Indarreko sei polizia (beltzak) zituen ezker-eskuin, korrika kotxearekin batera, jendea leihotetara hurbil ez zedin ziurtatzen. Atzetik, Arafaten segurtasun bereziko beltzen jeep bat eta kamuflajeko uniforme urdineko polizien dozenardi jeep, ibilgailu guztietan polizietako askok gorputz erdia (edo osoa) kanpoan zeramaitela, anbulantzia bat eta beste zenbait kotxerekin batera. Atasko polita utzi zuten atzean. Baina bozina zarata ohikoa da, etenik gabekoa ia, herri palestinarretan. X